

Data sporządzenia notatki: 4.03.2025

Notatka ze spotkania strażniczek rodzić po ludzku z pracownikami Szpitala Śląskiego w Cieszynie

Data spotkania: 20.02.2025

Miejsce spotkania: Szpital Śląski w Cieszynie, budynek H, sala nr 2

Uczestniczki ze strony

1. Stowarzyszenie TulimY Mamy:
 - Małgorzata Bryl-Sikorska (prezeska zarządu Stowarzyszenia TulimY Mamy)
 - Olga Vitoš (wiceprezeska zarządu Stowarzyszenia TulimY Mamy)
2. Szpitala:
 - Agnieszka Misiewska-Kaczur – p.o. Zastępcy Dyrektora ds. Medycznych
 - Marzena Łabuś – Lekarz kierujący Oddziałem neonatologicznym
 - Olga Kozyra – Położna oddziałowa Oddziału ginekologiczno-położniczego
 - Bernadeta Konieczna – Pielęgniarka oddziałowa Oddziału neonatologicznego
 - Klaudia Godzina – położna Oddziału neonatologicznego
 - Ewelina Smolik – Kierownik Sekcji ds. jakości

Podczas przedmiotowego spotkania strony przedstawiły swoje stanowiska.

O. Vitoš przedstawiła prezentację multimedialną porównującą zmiany, jakie zaszły w placówce między spotkaniem 27 października 2023 roku a rokiem bieżącym. Analogiczne dane zostały przekazane reprezentantom szpitala drogą e-mailową („Raport o opiece okołoporodowej w Szpitalu Śląskim w Cieszynie – sierpień 2024”) wraz z aktualizacją danych z ankiet Głos Matek Fundacji Rodzić po Ludzku za cały 2024 rok w formie „Aneksu” do ww. raportu.

Wśród omówionych podczas spotkania zagadnień znalazł się temat szkoleń dla personelu medycznego w 2024 r. rekomendowanych przez aktywistki. Na czas tworzenia „Raportu” (sierpień 2024) było to tylko szkolenie z użycia gwizdka porodowego Winner Flow. Podczas spotkania przedstawicielki Szpitala potwierdziły, że inne szkolenia biegiem 2024 r. nie odbyły się z przyczyn braku możliwości finansowania. „Kursy i szkolenia z pozycji wertykalnych czy ochrony krocza są bardzo kosztowne. Z kolei nasze próby znalezienia dofinansowania niestety poległy” – powiedziała O. Kozyra. „Oddział jest w deficycie finansowym i nikt nie zgodzi się, żeby dodatkowo płacić za szkolenia, możemy więc opierać się tylko na funduszach zewnętrznych. Personel chce się rozwijać, ale trudno nam od pracowników wymagać, żeby szkolili się za własne pieniądze” – dodała A. Misiewska-

Partner działania:

Kaczur. Ustalono, że stowarzyszenie Tulimy Mamy złoży w tej sprawie zapytanie do Starostwa Powiatowego w Cieszynie. M. Bryl-Sikorska zaleciła w tej sytuacji rozwiązanie wizyt studyjnych w innych szpitalach w województwie śląskim. „Jeśli nie ma pieniędzy na szkolenia, rekomendujemy państwu wyjazdy do innych placówek celem wymiany doświadczeń, zdobycia inspiracji, zapoznania się z innymi modelami pracy. Wiemy, że takie rozwiązania zostały z sukcesem zastosowane w innych kontrolowanych przez nas porodówkach” – dodała.

Wśród dalszych zagadnień znalazł się temat zmian w treści niektórych pytań w „Badaniu satysfakcji kobiet” Szpitala Śląskiego w Cieszynie. Rekomendowane przez aktywistki zmiany w treści pytań zostały przez Szpital wprowadzone. Zdecydowanie wzrosła też próba ankietowanych w tym badaniu (ankiety rozdawane są wszystkim pacjentkom). M. Bryl-Sikorska podkreśliła, że zwiększenie próby ankietowanych w badaniu prowadzonym przez Szpital było rekomendowane przez aktywistki od początku działań strażniczych, cieszy także fakt wprowadzenia modyfikacji w treści niektórych pytań badania ankietowego, co w 2025 roku może dać rzetelniejsze dane.

Wśród dalszych zagadnień aktywistki odniosły się do promocji ankiet Głos Matek Fundacji Rodzić po Ludzku. O. Vitoš zaznaczyła, że na przestrzeni 2024 roku były w tym kontekście widoczne tylko działania promocyjne ze strony stowarzyszenia Tulimy Mamy. O. Vitoš zaapelowała do reprezentantek Szpitala o wsparcie w tym zakresie, ponieważ im większa jest baza zebranych ankiet, tym bardziej miarodajne wyniki otrzymujemy.

Dalej O. Vitoš omówiła niektóre obszary opieki okołoporodowej w Szpitalu na podstawie wypełnionych ankiet Głos Matek Fundacji Rodzić po Ludzku. Pierwszym zagadnieniem jest świadomość kobiet, czy na oddziale położniczo-ginekologicznym i porodowym jest możliwość korzystania z usług doradcy laktacyjnego. Najwięcej ankietowanych w tym badaniu pacjentek przyznało, że nie miały tej wiedzy (55% ankietowanych). Jedynie 27% ankietowanych zaznaczyło, że „tak, przez cały czas”. Do tego odniosła się E. Smolik: „Na 479 porodów w 2024 roku Szpital Śląski dysponuje wypełnionymi 205 ankietami Badania satysfakcji kobiet, więc myślę, że mamy bardziej wiarygodne badania. Na pytanie, czy na oddziale można było skorzystać ze wsparcia laktacyjnego ze strony położnych twierdząco odpowiedziało 97% pacjentek”. Do szkoleń położnych w zakresie laktacji odniosła się B. Konieczna: „Nasze położne na ten moment nie mają tytułu certyfikowanego doradcy laktacyjnego. Szkolenie jest kosztowne, wynosi około 7 tysięcy złotych na jedną osobę. W zeszłym roku staraliśmy się o pozyskanie na ten cel pieniędzy z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, ale niestety szpital nie otrzymał dofinansowania. Jeśli uda się zdobyć środki na ten rok, to dwie położne oddziału neonatologicznego przejdą szkolenie, a jedna położna odnowi ten certyfikat”. M. Bryl-Sikorska zapewniła, że informacje o szkoleniu personelu medycznego stowarzyszenie Tulimy Mamy z chęcią będzie udostępniać na swoich stronach.

Dalej omówiono temat podawania sztucznej mieszanki noworodkom w Szpitalu. Jak wynika z „Raportu” 2024 przygotowanego przez Tulimy Mamy aż 67% ankietowanych

Partner działania:

zaznaczyło, że mieszanka była podana dziecku na ich prośbę i jest to skok względem „Raportu” 2023 (51% ankietowanych). Dobrą informacją jest fakt, że znikomy odsetek ankietowanych twierdzi, że noworodki były dokarmiane bez ich wiedzy (3%). M. Łabuś odniosła się do tych danych: „Podawanie mieszanki jest monitorowanym przez nas wskaźnikiem opieki okołoporodowej i z tych danych wynika, że w 2024 roku w przypadku 16,2% noworodków mieszanka została podana na prośbę matki. Z kolei 81,4% noworodków było karmionych piersią, a w dniu wypisu karmionych piersią było 96,6% dzieci”. K. Godzina uzupełniła, że pacjentki często są zaskoczone, jak małej ilości pokarmu potrzebuje na początku noworodek. „Po porodzie jest to kilka kropel siary, a żołądek noworodka jest wielkości wisienki. Panie są zaskoczone, i my zawsze je edukujemy i wyjaśniamy, że to całkowicie normalne. Ponadto tłumaczymy, że noworodek właściwie non stop potrzebuje bliskości mamy”.

W kontekście kolejnego tematu – nacięcia krocza przy porodzie widać wyraźną tendencję spadkową. W poprzednim raporcie (2023) było to ok. 40%, przy raporcie w 2024 r. było to 18,5% (dane uwzględniają wszystkie nacięcia w stosunku do wszystkich porodów, ponieważ jest to wskaźnik monitorowany przez szpital). To ważna zmiana, rekomendowana przez aktywistki podczas kontroli na przestrzeni minionych lat. M. Bryl-Sikorska dodała, że warto dalej pracować, by w przyszłości jeszcze obniżyć współczynnik nacięć krocza. O. Vitoš zaznaczyła, że zdaniem ankietowanych kobiet podczas porodu przeważają pozycje porodowe płasko na plecach lub w pozycji półsiedzącej i jeśli chodzi o wyniki ankiet Głos Matek sytuacja nie uległa zmianie w porównaniu z danymi z „Raportu” w 2023 roku. Do tego odniosła się O. Kozyra: „Mamy rokrocznie coraz mniej pacjentek, z tego około 50% rodzi przez cesarskie cięcie. W efekcie około 20 kobiet miesięcznie rodzi siłami natury, a z tego kilka rodzi w pozycji wertykalnej. My proponujemy na oddziale porodowym pozycje wertykalne, pacjentki są na ten temat edukowane, bardzo dobrze rozwinięta jest edukacja w szkole rodzenia. Natomiast z mojego doświadczenia praktyka sali porodowej wynika, że pacjentki nie chcą rodzić w pozycjach wertykalnych, mimo że są wyedukowane. Pacjentki w tym kulminacyjnym momencie same chcą wrócić na łóżko. My zawsze pytamy, ale to pacjentka wybiera pozycję”. O. Vitoš dodała, że zatem to jest kwestia koniecznej dalszej edukacji rodziców w czasie okołoporodowym.

Dalszym przedyskutowanym obszarem był pełny, dwugodzinny kontakt skóra do skóry po porodzie siłami natury. Według danych z ankiet Głos Matek zmalał współczynnik tego kontaktu (62% w 2024 w porównaniu z 94% w 2023 roku). Jeśli chodzi o kontakt skóra do skóry po cięciu cesarskim, niestety współczynnik też zmalał. W „Raporcie” 2023 czytamy, że 50% ankietowanych odpowiedziało, że miały położone dziecko na piersiach bezpośrednio po cięciu cesarskim. W „Raporcie” 2024 taką odpowiedź dało tylko 30% ankietowanych. O. Vitoš zapytała o powody tych zmian oraz dlaczego placówka w ubiegłym roku promowała w social mediach kontakt skóra do skóry matki i dziecka po cięciu cesarskim na sali operacyjnej, a teraz raczej promuje się kangurowanie dziecka przez osobę towarzyszącą w przypadku cięcia cesarskiego. „Cały czas jesteśmy w procesie zmian tych standardów, przygotowując się do kolejnej akredytacji” – wyjaśniła O. Kozyra. „Dziecko po porodzie

Partner działania:

przykładane jest do skóry matki, a czy do twarzy czy do piersi, wszystko zależy od warunków, jakie mamy. Nie każde cięcie cesarskie jest planowane, mamy dużo zabiegów nagłych” – dodała. A. Misiewska-Kaczur dodała, że w przypadku operacji kluczowe jest monitorowanie parametrów matki, ponieważ to poważna operacja. Wskazała także, że przeszkodą we wprowadzeniu kontaktu skóra do skóry na sali operacyjnej są na ten moment braki kadrowe. „Dodatkowego personelu nie będzie, ponieważ na to oddziału absolutnie nie stać” – powiedziała. „My pracujemy nad nowym standardem, ale na ten moment nie ma takiej możliwości przy każdym porodzie. Natomiast jeśli operacja była planowana (odbywa się od poniedziałku do piątku do godziny 14:00), operacja przebiega spokojnie, a pacjentka jest w dobrym stanie, to umożliwiamy kontakt skóra do skóry przez cały czas operacji. A jeśli to jest niemożliwe, to dziecko idzie na kangurowanie do taty, o ile jest on w szpitalu” – wyjaśniła O. Kozyra.

Wśród najważniejszych rekomendacji dla lokalnej porodówki zdaniem aktywistek M. Bryl-Sikorska wskazała:

- 1) Przeprowadzenie szkoleń (i / lub wizyt inspiracyjnych w innych szpitalach) dla personelu oddziału położniczego w zakresie pozycji wertykalnych w II fazie porodu oraz ochrony krocza przy porodzie; a także szkoleń (i / lub wizyt inspiracyjnych w innych szpitalach) dla personelu oddziału neonatologicznego w zakresie wsparcia laktacji oraz dokarmiania noworodków metodami alternatywnymi (bez użycia butelek ze smoczkiem),
- 2) Zwiększenie odsetka kobiet, które były świadome możliwości konsultacji z doradcą laktacyjnym (np. poprzez informację na plakatach, inne materiały informacyjne przekazywane pacjentkom),
- 3) Praca nad zwiększeniem odsetka kobiet mających kontakt skóra do skóry po cesarskim cięciu, a także po porodach drogami natury.

Ustalenia płynące ze spotkania:

- Przedstawiciele szpitala skupią się na poprawie wsparcia karmienia piersią na terenie szpitala,
- Przedstawiciele szpitala skupią się na poprawie procedur kontaktu skóra do skóry zarówno po porodzie naturalnym, jak cesarskim cięciu,
- Przedstawiciele szpitala skupią się na zmniejszeniu statystyk nacięć krocza w placówce,
- Położnicy, w tym lekarze, przejdą szkolenia z zakresu ochrony krocza i pozycji wertykalnych,
- Przedstawiciele szpitala będą nadal informować i zachęcać położnice do wypełniania ankiet Głos Matek Fundacji Rodzić po Ludzku,
- Kolejny raport zostanie przesłany szpitalowi w drugim półroczu 2025 roku, strony ustalą też wówczas termin kolejnego spotkania. W tym czasie strażniczki na bieżąco będą kontaktować się z sekretariatem szpitala, by monitorować zachodzące zmiany,

Partner działania:

- Stowarzyszenie Tulimy Mamy złożyło do Starostwa Powiatowego w Cieszynie zapytanie w sprawie możliwości dofinansowania szkoleń dla pracowników medycznych oddziałów neonatologicznego i ginekologiczno-położniczego Szpitala Śląskiego w Cieszynie.

Notatkę opracowała: Małgorzata Bryl-Sikorska

Uwagi Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie (określonych w treści notatki jako „Szpital”) do treści notatki:

- 1) Nie możemy zgodzić się ze stwierdzeniem, iż przedstawiona na spotkaniu prezentacja multimedialna przedstawiała *„zmiany, jakie zaszły w placówce między spotkaniem 27 października 2023 roku a rokiem bieżącym”*. W naszej ocenie prezentacja przedstawiała ustalenia ze spotkania w 2023 oraz poszczególne wyniki badania ankietowego „Głos matek Fundacji Rodzić po Ludzku za cały 2024”. Zmiany jakie zaszły w placówce zostały omówione w trakcie ostatniego spotkania przez nasze przedstawicielki oddziałów.
- 2) We fragmencie *„M. Bryl-Sikorska zaleciła w tej sytuacji rozwiązanie wizyt studyjnych w innych szpitalach w województwie śląskim”* prosimy o zastąpienie słowa „zaleciła” słowem „zasugerowała”. Ponownie wskazujemy, iż Pani M. Bryl-Sikorska nie jest podmiotem uprawnionym do wydawania jakichkolwiek zaleceń ZZOZ w Cieszynie.
- 3) Fragment *„Wśród dalszych zagadnień aktywistki odniosły się do promocji ankiet Głos Matek Fundacji Rodzić po Ludzku. O. Vitoš zaznaczyła, że na przestrzeni 2024 roku były w tym kontekście widoczne tylko działania promocyjne ze strony stowarzyszenia Tulimy Mamy. O. Vitoš zaapelowała do reprezentantek Szpitala o wsparcie w tym zakresie, ponieważ im większa jest baza zebranych ankiet, tym bardziej miarodajne wyniki otrzymujemy”* - był jedynie stwierdzeniem ze strony Pań, z którym ZZOZ w Cieszynie nie może się zgodzić. Od 2023 roku na prośbę Fundacji Rodzić po Ludzku na każdej sali w odcinku położniczym Szpitala są umieszczone na tablicach informacyjnych naklejki z kodem QR do ankiety. Ponadto również na profilu Instagramowym cieszyńskiej porodówki jest zamieszczony link do ankiety, zaś w poście z 26 września 2024 r. na profilu facebookowym szpitala zachęcaliśmy do wypełniania ww. ankiety – tutaj również udostępniliśmy do niej link.
- 4) *„(..) O. Vitoš omówiła niektóre obszary opieki okołoporodowej w Szpitalu na podstawie wypełnionych ankiet Głos Matek Fundacji Rodzić po Ludzku”* – wnioskujemy, aby w raporcie wspomnieć ile pacjentek w 2024 roku wypełniło ww. ankietę.

Partner działania:

5) Uwagi do wniosków:

- „Przedstawiciele szpitala skupią się na poprawie wsparcia karmienia piersią na terenie szpitala” – zapewniamy, iż nasz personel niezmiennie dokłada wszelkich starań, aby wspierać kobiety w karmieniu piersią. Potwierdzają to wyniki naszego badania ankietowego z 2024 roku, które zostały przytoczone na ostatnim spotkaniu.
- „Przedstawiciele szpitala skupią się na poprawie procedur kontaktu skóra do skóry zarówno po porodzie naturalnym, jak cesarskim cięciu” – obecne procedury są dostosowane do sytuacji jaka panuje w salach porodowych oraz na sali cięć. Kontakt „skóra do skóry” jest zapewniony każdej pacjentce, jeżeli sytuacja przy porodzie na to pozwala. Przypominamy, co zostało wspomniane na spotkaniu, iż przy obecnej obsadzie personelu nie jesteśmy w stanie zapewnić pełnego (2 godzinnego) kontaktu „skóra do skóry” podczas cięcia cesarskiego, dlatego też została wdrożona procedura kontaktu „skóra do skóry” z osobą bliską podczas cięcia cesarskiego.
- „Przedstawiciele szpitala skupią się na zmniejszeniu statystyk nacięć krocza w placówce” - przypominamy, iż personel pracujący Bloku Porodowym posiada odpowiednie kwalifikacje do oceny w jakim przypadku należy przeprowadzić nacięcie krocza. Procedurę tą wykonuje się tylko w określonych przypadkach, które są wskazane w standardzie opieki okołoporodowej, dlatego nie sposób zgodzić się z treścią ww. wniosku.
- „Położnicy, w tym lekarze, przejdą szkolenia z zakresu ochrony krocza i pozycji wertykalnych” – zaznaczamy, iż jest to tylko sugestia, nie zalecenie, albowiem Fundacja nie jest uprawniona do wydawania zaleceń ZZOZ w Cieszyńcu. Jak zostało wspomniane na naszym spotkaniu, dodatkowe szkolenia odbędą się w przypadku uzyskania na nie dodatkowych środków finansowych.

Partner działania:

p.o. Zastępcy Dyrektora ds. Medycznych

dr n. med. Agnieszka Misiewicz-Kaczur